

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever
eigenaar van dit blad, groote Markt,
n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags,
's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 24 JULI.

ONDERSCHRIJVING

VOOR DE OVERSTROOMDEN
in Frankrijk.

3e LIJST.

Bedrag der vorige lijst	fr. 581,00
M. Vanbaken, aumônier de l'hospice de Tongres	5,00
M. Auguste Delville de Tongres	5,00
Anonyme	5,00
M. A. Slegers, membre de la Députa- tion permanente du Limbourg	20,00
Anonyme de Kerniel	5,00
M ^{me} de Feyter à Tongres	10,00
Anonyme de Wintershoven	1,00
M. Smeets, curé à Millen	15,00
M. Henckaerts, curé à Herderen	5,00
Anonyme de Tongres	20,00
M ^{me} Detrouz à Genoels-Elderen	5,00
Anonyme de Tongres	2,00
M. le comte de Grunne de Hamal	50,00
M. J. Maes, curé à Haren	5,00
Anonyme de Bilsen	10,00
M. de pastoor en de parochianen van Piringen. — Opbrengst eener collecte in de kerk gedaan	51,00

TOTAAL, FR. 571,00

Godsdienst-ervolgung.

De *Univers* van Parijs bevat, aangaande de
godsdienst-ervolgung in het Duitsche keizerrijk,
eene correspondentie uit Cracovie, onder dato 23
juni, welke wij onder de oogen onzer geëerde
lezers willen brengen. Deze correspondentie
toont ons den woedenden godshaat dien de ma-
connieke sekte bezigt, alsook de hardnekkigheid
met de welke weerlooze priesters en kloosterlingen
om hun geloof, vervolgd worden. Laten wij het
woord aan den schrijver van gemelde correspon-
dentie:

« De godsdienstige strijd gaat in Pruisen van
den eenen kant met eene altijd klimmende hard-
nekkigheid en van den anderen kant met eenen
meer en meer verheven tegenstand voort. Het is
onmogelijk zonder de kolonnen van den *Univers*
gansch te beslagen, de lijst der priesters af te
kondigen welke dagelijks, in het groot-hertogdom
Posen alleen, tot verbanning, tot gevangenisstraf
en tot verpletterende geldboeten veroordeeld
worden. Deze groote geldboeten worden alle in
maanden en jaren gevangenisstraf veranderd,
daar de priesters te arm zijn om ze te betalen.
Aldus in de dekeny van *Oborniki* alleen, werden
9 priesters, de heer Deken onderbegrepen, tot
geldboeten verschillende van 300 tot verscheidene
duizende thalers veroordeeld. Geen priester kan
eenen voet buiten zijne woning zetten of hij is
gevolgd van eenen spioen, die nota houdt van al
wat hij doet of zegt, die zijne sermoenen en
gebeden hoort, hem bij het bed der zieken ver-
gezelt en zelfs de middelen vindt om zijn huiselijk
leven te doordringen.

DE

Burgemeester in de flesch.

EENE FANTAZIE.

Ik heb altijd hooge achting en zelfs eene soort
van afgodischen eerbied voor den edelen Rijnwijn
gehad: hij schuimt als de Champagne, verwarmt
als de Bourgogne, streeft het gehemelte als de
Bordeaux, ontvlamt de verbeelding als de spaan-
sche wijn, verteert ons als de Laacrymæ-Christi;
in één woord, altijd en overal doet hij ons in zoete
droomen verzinken en ontroft voor onze blik het
uitgestrekte veld der fantazie.

In 1846, tegen het einde van den herfst, had ik
het plan opgevat om eene bedevaart naar den
Johannisberg te doen. Ik ging op een ouden knol
zitten, waar de knoken overal uitstaken, maar had
vooraf twee bliken kruiken in de hollen tusschen
zijne ribben opgehangen. Ik maakte slechts kleine
dagreizen.

Welk een verwonderlijk schoon schouwspel
levert toch den wijnboom op! Een mijner kruiken
was altijd leeg, de andere altijd vol; als ik den
eenen wijnberg afreed, dan had ik er altijd een
anderen in het gezicht. Het eenige wat mij speet
was, dat ik dit genoeg niet met een echt
wijnkenners kon deelen.

Op zekeren avond was de zon achter den hori-
zont verwezen, maar liet haar toch nog hier en
daar door het dichte wijngaardloof heendringen.
Ik hoorde een peerd achter mij aankomen. Ik ging
eene weinig op zijde om het voorbij te laten rijden
en herkende toen, tot mijne niet geringe verba-
zing, mijn vriend Hippel, die zoodra hij mij zag,
een kreet van vreugde hoorde liet.
Ge kent Hippel toch wel, met zijn langen neus,

Men zal van de bedrijvigheid of werkzaamheid
dezer spioenerij door dit eenig feit kunnen
oordeelen. De pastoor van Lewice, M. Raatz, komt
uit het groot-hertogdom Posen verbannen te
worden voor het dubbel wanbedrijf: 1° van na de
mis gebeden te hebben voor zijnen gevangnen
Aartsbisschop, Mgr. de Cardinaal *Ledochowski*.
een politieagent woonde dus de mis bij; 2° om
de zieken van eene naburige parochie, welke
pastoor in de boeien lag, bezocht te hebben.
Dus in dit uitstadje had de priester een onver-
wachte gezel.

Doch er is iets dat nog hatelijker is dan die
gedurige vervolging der priesters, het zijn de
gewelddenarijen die de pruisische overheden zich
tegenover de kloosterzusters veroorlooven. Tot
nu toe, had men ze slechts uit Pruisen verjaagd
men sloot hare kloosters, men verbeurde derzelver
goederen, maar men liet hare personen onaange-
raakt. Men eerbiedigde de vrouw in de klooster-
zuster. Nu, is die gewetenstwijfeling van de mode
niet meer. Men heeft onlangs in het gevang der
stad Kosciany, altijd in het groot-hertogdom
Posen, 4 zusters van liefde, deelmakende van het
genootschap van den H. Vincentius à Paulo,
opgesloten, zonder dat men de geringste inbreuk
op de Mei-wetten tegen haar kon bestatigen. Men
heeft ze alleenlijk in het gevang geworpen om ze
te dwingen eene schriftelijke en onder eed beves-
tigde getuigenis te geven in eene zaak waar zij
niet ingewikkeld waren geweest.

Ziedaar, geëerde lezers, den toestand van het
Duitsche keizerrijk. De vervolging tegen de kerk
en hare dienaren woedt hevig en bedreigt nog
heviger te zullen worden. Ja, de vervolging drukt
zwaar op onze Duitsche catholieke broeders,
want de vrouwspersoon wordt zelfs niet meer
geëerbiedigd. Doch wij moeten ons vertroosten,
want is de vervolging hevig de wederstand en de
bevestiging der rechten en der vrijheid onzer
religie, zijn het niet min. Deze moedige houding
onzer Duitsche broeders zal den zegenaar van de
Kerk verzekeren en verhaasten. De protestanten
zelve zien en gevoelen het. Tot slaving van ons
schrijven zullen wij de woorden van den *Times*
het grootste protestantsch blad van gansch Europa
laten volgen, woorden die de vervolging, in
Duitschland tegen de catholieke religie aangevangen
grootelijks afkeuren en bestatigen dat de ver-
volging in de oogen der protestanten zelve in
plaats van de catholieke religie te verdolgen, ze
nog op vastere grondvesten plaatsen zal.
Ziehier het schrijven van den *Times*:

« De zegerepalende omreis van M. Falk is niet
in staat onze overtuiging te doen wankelen, dat
hij eene politiek vertegenwoordigt, welke bestemd
is om *bankroet* te gaan. Zoolang de Duitsche
catholieken met Rome zullen verenigd zijn,
zullen de wetten van M. Falk altijd eenen hevigen
toestand ontmoeten; zelfs indien de catholieken
van den Paus afgescheiden waren, dan nog zouden
die wetten overbodig zijn. Een verkeerd uitwerk-
sel hebben zij, of zullen zij hebben. In plaats van de
grondstoffen de catholieke Kerk te ontbinden,
hebben zij die vaster aaneengebracht. Pruisen
heeft, door de geestelijkheid met eene dwangwet
te willen bestrijden, zijne eigene neêrslag voor-
bereid.

« De zegerepalende intreden van M. Falk te
Dusseldorf en te Bonn, kunnen ons niet doen

met zijn mond, die voor wijnproeven schijnt
gemaakt te zijn, en met zijn dikke buik. Hij had
veel weg van den goeden Silenus, die den god
Bacchus vergezelt. Wij omheldden elkander.

Hippel reisde met hetzelfde doel als ik; hij was
een fijn wijnproever en wilde zich persoonlijk
overtuigen van de kwaliteit der druiven van zekere
wijnbergen, waaromtrent hij nog altijd in het
onzekere verkeerde. Wij deden de reis dus verder
samen.

Hippel was een vroolijke kerel; hij wees mij
den weg in de wijnbergen van Rijnegan. Soms
hielden wij halt om onze kruiken eens aan te
spreken en naar de stilte te luisteren, die in den
omtrek heerschte.

Het was reeds laat in de nacht, toen wij voor
de deur van de herberg, die aan de helling van
een wijnberg gebouwd was, stiel hielden. Wij
stapten van onze peerden af. Hippel keek door een
raamke, dat bijna tot aan den grond reikte. Op de
tafel brandde eene lamp, en bij die lamp zat eene
oude vrouw te dommelen.

— Heidaar! riep mijn kameraad, doe eens open,
moedertje!

De oude vrouw schrikte, stond op, ging naar
het raamke toe en drukte haar gerimpeld gezicht
tegen de glazen aan. Men zou haar voor een van
die oude Vlaamsche portretten gehouden hebben,
waarin oker en bister elkander den voorrang
betwisten.

Toen de oude sibylle ons gezien had, trok zij
leelijk gezicht, dat een glimlach moest beteekenen
en deed de deur voor ons open.

— Komt binnen, mijnheeren! komt binnen zegde
zij met eene trillende stem; ik zal mijn zoon
oproepen, welkom in mijn huis!

— Wat haver voor onze peerden en een goed
maal voor ons, riep Hippel haar toe.

gelooven dat de roomschgezinden zich aan den
Staat hebben willen onderwerpen. Deze zegerepalen
kunnen ons evenmin overtuigen dat M. Von
Bismark geene ernstige loof heeft begaan toen hij
den oorlog aan de ultramontanen verklaarde,
onder voorwendsel hunne aanvallen te voorkomen.
Hij heeft al zijne vijanden *vereenigd*, welke vroeger
gescheiden waren. Hij heeft aan velen zijner land-
genooten, welke besloten hadden de zaken hun
gang te laten gaan, een zoodanig gevoel ingeboe-
zend, dat zij de *verdediging der Kerk* waarin zij
geboren zijn, beschouwen als *eene zaak van eer*,
welke hun persoonlijk aangaat.

« Wij zouden ons erg bedriegen, indien wij
beweerden dat het niet bezwen is dat de poogingen
van M. Von Bismark om de *pauselijke macht te
ondermijnen* veel hebben bijgebracht om dezelve
ooster te grondvesten. M. Von Bismark wensch
een openlijken oorlog. Wij kunnen hem daarvan
geen goeden uitval voorspellen. »

Ten slotte, Landgenoten, moeten wij u de vraag
toesturen: Wat dunkt u van die haatvolle vervol-
gingen? Zijn zij afschuwelijk, sneed en
ommeedoogend genoeg? En zeggen dat onze hel-
gische maconnieke liberaters dit zelfde stelsel
hier zouden willen invoeren. Zij zouden, even als
de Duitsche maconnieke liberaters, onze Bis-
choppen, priesters en kloosterlingen ook willen
zien uit het land verbannen, in den kerker werpen
en tot groote en onbetaalbare geldboeten veroor-
deelen, om later de kerken te sluiten en ons
katholiek geloof uit ons Vaderland te verbannen.

Het is dus de opperste plicht van allen waren
Belg het maconniek *liberalisme* met handen en
voeten te bestrijden, opdat het nooit meer aan het
bewind come en het pruisische stelsel van ver-
volging tegen de Kerk en hare dienaren hier niet
invoere. Want indien het weêr aan het bewind
gerake dan zullen niet alleen onze H. Godsdienst
maar ook onze onafhankelijkheid het zelfde lot
ondergaan, en België van de lijst der natien ge-
schraafd en in de Duitsche eenheid verzwoegen
worden.

Mr Coucke, van Kortrijk, zegt dat de liberale
partij zich niet bemoeit met den godsdienst.

Een Luiksche liberaal blad, *L'Ami de Peuple* (!),
schreef dezegen het volgende:

» Het denkbeeld van God is gekheid en lafheid.
» Het denkbeeld van God is huichelarij en logen.
» Het denkbeeld van God is verdrukking en
ellende.

» Het denkbeeld van God is het kwaad.
» Wij gaan nog verder: wij vervloeken dat
Denkbeeld, wij doen er den oorlog aan!
Het woord is aan Mr Coucke, van Kortrijk.

Stads- & provincie nieuws.

Het is genoeg het stadhuisbladje te lezen om de
overtuiging te krijgen dat ons liberaal bekeer op
zijne laatste beenen loopt. Is dat nu eene gazet
schrijven! God wille alle brave menschen lief
hebben!

Men heeft nog meer van die prulladjes gezien
die in plaats van zich met de openbare belangen
van land of stad bezig te houden, gemakkelijker
vonden van de vreedzaamste menschen eenen hoop
grove beledigingen naar den kop te werpen. Die
beestigheden werden door de eerlijke lieden ver-

— Goed, goed! liet het oudje er terstond op
volgen.

— Zij verliet het vertrek voetje voor voetje, en wij
hoorden haar een trap opstompen, die zeker
nog steier was dan de ladder van Jakob.

Wij bleven eenige minuten in een laag en
rookerig vertrek. Hippel liep naar de keuken en
kwam mij vertellen, dat hij in den schoorsteen
verscheidene stukken spek had zien hangen.

— Wij zullen er lekker van eten, zegde hij,
terwijl hij zich op den buik klopte, ja, wij zullen
er lekker van eten.

De zoldering kraakte boven onze hoofden, en
bijna terstond daarop deed een sterke kerel met
bloote borst en verwarde haren, die niets anders
dan eene broek aan had, de deur open. Hij kwam
even binnen en ging toen weêr heen, zonder hoe
of ba tegen ons te zeggen.

Het oudje legde vuur aan, en al spoedig begon
de boter in de pan te sissen.

Het avondeten werd opgedischt. Er werd eene
ham op tafel neêrgezet en daarnaast twee flesschen,
waarvan de eene met rooden en de andere met
witten wijn gevuld was.

— Welken verkiezen de heeren? vroeg de her-
bergierster.

— Dat moet ik eerst eens proeven, antwoordde
Hippel, terwijl hij zijn glas aan de oude vrouw
toeschoof, waarop zij hem rooden wijn inschonk.

Zij schonk mijn glas ook vol. Wij proefden er
van: 't was een wrang en koppig wijntje. Er was
een vreedse smaak en een reuk als van cipressen
aan! Ik dronk er eenige druppels van, en een
onverklaarbare zwaarmoedigheid maakte zich van
mij meester. Hippel daarentegen liet zijne tong
tegen zijn gehemelte klokken en zette een tevren-
den gezicht.

— Drommels lekker! zegde hij, drommels lek-
ker! Waar krijgt gij dien van daan, moedertje?

acht en hoe langer die onwaardige aanvallen
duurden hoe hooger krom ook de verachting der
burgers voor deze onbeschaafde eerroovers.

Wat men niet moet uit het oog verliezen dat is
dat ons liberaal kladjje spreekt in name der liberale
associatie van Tongeren, in name der liberale
meerderheid van den gemeente-raad, in een woord
in name der gansche liberale partij van Tongeren.
De schrijvers verbergen zich, zij zijn beschaamd.
Maar de verantwoordelijkheid van de buitenspori-
gheden onzer liberale drukpers weegt loodzwaar
op onze liberale hollen die deze onwaardige druk-
pers in leven houden.

De liberalen hebben de gewoonte te zeggen dat
zij de voorstanders der vrijheid zijn. Dat is gauw
gezegd, maar zijt eens op welke wijze zij de vrij-
heid der burgers eerbiedigen. Kunnen zij wel
iemand gerust laten? Menschen die geheel en al
vreemd zijn aan het openbare leven, menschen die
niets anders zoeken dan in vrede en eendracht met
hunne medeburgers te leven, die worden wekelijks
aangerand en bespot, en dat door lalle venten die
den moed niet hebben voor hun werk uit te komen
of wêr pen ten meestbiedende te koop is.

O ja! zij eerbiedigen de vrijheid der burgers,
maar wie niet met hun meschreeuwt, wie niet
den liberaal speelt, die wordt alle zaterdagen voor
al wat slecht is, uitgemaakt. Zij eerbiedigen uwe
vrijheid, maar het is u niet toegelaten deel te
maken van de *Concordia*. Zij eerbiedigen uwe
vrijheid, maar als gij durft in bedevaart gaan naar
Freeren of naar Scherpenheuvel dan wordt gij in
het liberaal kladjje misgescholden. Zij eerbiedigen
uwe vrijheid, maar durft gij eene serenade gaan
geven aan eenen deffigen grizaard die gedurende
vijf-en-twintig jaren het arrondissement Tongeren
in de wetgevende Kamers vertegenwoordigd heeft,
dan werpen de vrienden der vrijheid u eenen hoop
steen naar den kop. De vrijheid moest voor de
liberalen alleen bestaan, andere menschen mogen
er geen gebruik van maken.

Handelen de katholieken ook zoo jegens de
liberalen? Wij hebben zoo menige liberalerijen
bijgewoond, maar nooit hebben wij gezien dat de
katholieken eene liberale manifestatie gestoord
hebben. Wij hebben eens eene liberale en vrij-
denkers processie gezien ter gelegenheid der be-
grafenis van den opsteller der *Vedette*. Heeft
iemand dat publiek schandaal gestoord? Waarom
handelen de liberalen ook zoo niet jegens de
katholieken? Is dat niet het duidelijkste bewijs
dat de liberalerij de partij van twist, tweedracht
en geweld is?

Toen de liberalen over drie jaren de bovenhand
in Tongeren kregen, verkondigde men op alle
toonen dat onze stad ging herborven worden. Men
zong zelfs een kreupel fransch liedje waarvan wij
niets onthouden hebben dan *Atuata renait à la
richesse!*

Eenieder weet op welke wijze de stad Tongeren
op den weg des voorspoeds vooruit geloopt is
onder dat gebenedijde liberaal bestuur. Het is
waarachtig wat schoons!

Ziehier een nieuw voorbeeld om te bewijzen hoe
Tongeren tot den rijkdom herborven is.

De provincie Limburg verleent jaarlijks een
subsidie van 2400 fr. ten voordeele van het mid-
delbaar onderwijs. Doch dit subsidie wordt slechts
verleend aan de collegien in dewelke het gods-
dienstig onderwijs gegeven wordt. Tot hiertoe
werd deze som van 2400 fr. verdeeld tusschen de

— Van een wijnberg hier uit den omtrek, zegde
de oude vrouw met een zoderlingen glimlach.

't Is goede wijn, hernam Hippel, terwijl hij
zijn glas nogmaals tot aan den rand volschonk.

Het was net of hij bloedronk.

— Wat zet ge een leelijk gezicht, Ludwig!
zegde hij tot mij. Scheelt er wat aan?

— Neen, gaf ik hem ten antwoord, maar ik
houd niet van rooden wijn.

— Ieder zijn meng, merkte Hippel aan, terwijl
hij de flesch leegschonk en met zijn mes op de
tafel klopte.

— Nog zoo een, riep hij uit, nog zoo een, maar
vooral geen aangelengden wijn, schoone gast-
vrouw! Ik heb er verstand van. Drommels! die
wijn wekt mij weêr heelemaal op: 't is een edel
soort.

Hippel ging achterover in zijn stoel leunen. Het
kwam mij voor, dat zijn gezicht betrok. Ik dronk
de flesch met witten wijn achter elkaar leeg, en
toen week mijne zwaarmoedigheid geheel. De
voorker, die mijn vriend aan den rooden wijn
gaf, kwam mij belachelijk, maar toch verschoon-
baar voor.

Wij bleven tot 's nachts één uur voortdrinken,
hij rooden, ik witten wijn.

— Een uur! Dat is de tijd, waarop de fantasia
haar werk begint. De grillen der verbeelding ont-
plooiën alsdan hare doorschijnende kleederen,
met kristal en hemelschblauw geborduurd, even
als de vlieg, de schalbijter en de schoone slaap-
ster in het bosch.

— Een uur! Dat is de tijd, waarop hemelse
muziek het oor van den droomer steelt en in zijne
z'el de harmonie der onzichtbare sferen blaast.
Dan komt de muis in beweging, dan spreidt de
steunil zijne donzen vlegelen uit en zwijgend
boven onze hoofden heen.

» 't Is één uur, zegde ik tot mijn kameraad, wij